

Dz. U. 2019 poz. 1818

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2026 r.
poz. 165.

U S T A W A

z dnia 19 lipca 2019 r.

o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady przyjmowania przez gminę programów usług społecznych;
- 2) zasady tworzenia, zadania, organizację oraz zasady działania centrum usług społecznych, zwanego dalej „centrum”;
- 3) zasady realizowania programów usług społecznych przez centrum.

Art. 2. 1. Usługi społeczne oznaczają działania z zakresu:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej

– podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

2. Usługami społecznymi są w szczególności działania podejmowane na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 i 1301);
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- 3) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 i 1302 oraz z 2026 r. poz. 26);
- 4) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26);
- 5) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
- 6) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 oraz z 2025 r. poz. 340 i 1698);
- 7) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- 8) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- 9) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, 1301, 1665 i 1746 oraz z 2026 r. poz. 26);
- 10) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1837);
- 11) ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794);
- 12) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1718);
- 13) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 oraz z 2025 r. poz. 1173);
- 14) ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2026 r. poz. 95);
- 15) ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278);

- 16) ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798);
- 17) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512).

3. Usługi społeczne są świadczone przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, jeżeli wymogi w tym zakresie wynikają z przepisów odrębnych.

Art. 3. 1. Centrum może realizować usługi społeczne będące zadaniami własnymi gminy oraz zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie.

2. Centrum może realizować usługi społeczne będące zadaniami własnymi powiatu oraz zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi powiatowi, po uprzednim zawarciu porozumienia pomiędzy gminą, która utworzyła centrum, a powiatem.

3. W przypadku miasta na prawach powiatu realizacja przez centrum usług społecznych nie wymaga zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 2.

Rozdział 2

Programy usług społecznych

Art. 4. 1. Rada gminy może przyjąć, w drodze uchwały, program usług społecznych, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, stanowi akt prawa miejscowego.

3. Rada gminy może przyjąć więcej niż jeden program usług społecznych.

4. Opracowywanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym.

Art. 5. 1. Usługi społeczne określone w programie usług społecznych mogą być kierowane do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

2. Przy opracowywaniu programu usług społecznych gmina bierze pod uwagę diagnozę potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, opracowaną przez centrum.

3. Program usług społecznych zawiera, w szczególności:

- 1) nazwę i cel programu;
- 2) okres realizacji programu;
- 3) opis potrzeb uzasadniających realizację programu;
- 4) charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem;

- 5) określenie usług społecznych oferowanych w programie;
- 6) warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie;
- 7) wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg, jeżeli program przewiduje opłatę lub ulgi w opłacie za usługi społeczne;
- 8) sposób dokumentowania spełniania warunków, o których mowa w pkt 6, oraz uprawnień do uzyskania ulg w opłacie, o których mowa w pkt 7;
- 9) dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1);
- 10) organizację programu, w tym etapy jego realizacji;
- 11) sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności jego realizacji;
- 12) budżet programu oraz źródła jego finansowania.

4. Programy usług społecznych określające usługi społeczne uregulowane:

- 1) w przepisach odrębnych nie mogą uchybiać tym przepisom, w szczególności:
 - a) standardom ich świadczenia,
 - b) zasadom ich przyznawania;
- 2) w innych programach przyjętych przez gminę, nie mogą być sprzeczne z tymi programami.

5. Program usług społecznych jest udostępniany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej centrum.

Art. 6. 1. Po zakończeniu realizacji programu usług społecznych gmina sporządza informację z realizacji programu usług społecznych.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę programu;
- 2) okres realizacji programu;

- 3) przewidywaną liczbę osób objętych programem oraz liczbę osób, które skorzystały z usług społecznych określonych w programie, w podziale na poszczególne usługi;
- 4) opis stopnia realizacji programu;
- 5) wyniki monitorowania realizacji programu i ocenę programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji programu;
- 6) koszty realizacji programu;
- 7) listę wykonawców poszczególnych usług społecznych określonych w programie.

3. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest udostępniana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej centrum, w terminie 4 miesięcy od zakończenia realizacji programu usług społecznych.

Art. 7. 1. Realizatorem programu usług społecznych jest centrum.

2. Wykonawcą usług społecznych określonych w programie usług społecznych może być, w szczególności:

- 1) urząd gminy lub
- 2) inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum, lub
- 3) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), wyłoniony na podstawie tej ustawy, lub
- 4) podmiot wyłoniony na podstawie *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 1086)¹⁾, lub
- 5) podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450, 620, 637 i 1211).

Rozdział 3

Utworzenie, zadania oraz zasady działania centrum

Art. 8. 1. W celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług gmina może utworzyć jednostkę organizacyjną – centrum.

¹⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 stycznia 2021 r. na podstawie art. 89 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2020), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

2. Centrum jest jednostką budżetową.

3. Utworzenie i prowadzenie centrum należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym.

Art. 9. 1. Centrum może zostać utworzone dla:

- 1) jednej gminy;
- 2) co najmniej dwóch gmin.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1 – centrum tworzy się przez przekształcenie funkcjonującego w gminie ośrodka pomocy społecznej w centrum;
- 2) pkt 2 – centrum tworzy się przez utworzenie w jednej z gmin nowej jednostki organizacyjnej, odrębnej od funkcjonującego w tej gminie ośrodka pomocy społecznej.

3. W miastach powyżej 100 000 mieszkańców centrum tworzy się:

- 1) zgodnie z ust. 2 pkt 1, albo
- 2) przez utworzenie w mieście nowej jednostki organizacyjnej, odrębnej od funkcjonującego w tym mieście ośrodka pomocy społecznej.

4. Liczbę mieszkańców, o której mowa w ust. 3, ustala się na dzień podjęcia uchwały w sprawie utworzenia centrum.

5. W przypadku przekształcenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1, stosuje się przepisy art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25).

6. W okresie 2 lat od dnia przekształcenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1, stosuje się postanowienia układu zbiorowego, w stosunku do osób, które były nim objęte przed przekształceniem, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1. Postanowienia tego układu stosuje się w brzmieniu obowiązującym w dniu przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum. Centrum może stosować do tych osób korzystniejsze warunki niż wynikające z dotychczasowego układu. Przepisy art. 241⁸ § 2 i 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

Art. 10. Warunkiem utworzenia centrum, o którym mowa w art. 9:

- 1) ust. 1 pkt 1 – jest przekazanie do realizacji centrum wszystkich zadań, w tym usług społecznych, realizowanych dotychczas przez ośrodek pomocy społecznej oraz wybranych i nierealizowanych przez ośrodek pomocy społecznej do dnia

utworzenia centrum usług społecznych z co najmniej dwóch zakresów, o których mowa w art. 2 ust. 1;

- 2) ust. 1 pkt 2 – jest zawarcie porozumienia, na podstawie którego gmina przekazuje do realizacji gminie, która ma utworzyć centrum, wybrane usługi społeczne z co najmniej trzech zakresów, o których mowa w art. 2 ust. 1;
- 3) ust. 3 pkt 2 – jest przekazanie przez miasto do realizacji centrum wybranych usług społecznych z co najmniej trzech zakresów, o których mowa w art. 2 ust. 1.

Art. 11. 1. Porozumienie, o którym mowa w art. 10 pkt 2, zawiera w szczególności:

- 1) określenie gminy, która zobowiązuje się do utworzenia centrum;
- 2) określenie usług społecznych przekazywanych do realizacji gminie, która ma utworzyć centrum;
- 3) zasady współfinansowania kosztów utworzenia i funkcjonowania centrum oraz realizacji przez centrum określonych usług społecznych;
- 4) okres, na jaki zawarto porozumienie;
- 5) szczegółowe zasady sporządzania i przekazywania gminie sprawozdania z działalności centrum za poprzedni rok kalendarzowy;
- 6) szczegółowe zasady przekazywania gminie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych oraz przeprowadzania konsultacji diagnozy ze wspólnotą samorządową.

2. Porozumienie, o którym mowa w art. 10 pkt 2, może określać sposób kontroli nad realizacją usług społecznych przekazanych do realizacji centrum.

Art. 12. Rodzaj i zakres zadań, w tym usług społecznych, przekazanych do realizacji centrum oraz szczegółową organizację centrum określa statut centrum nadany przez radę gminy w drodze uchwały.

Art. 13. 1. Do zadań centrum należy w szczególności:

- 1) zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych przekazanych do realizacji centrum, w tym określonych w programie usług społecznych;
- 2) prowadzenie rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 3) opracowywanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;

- 4) realizowanie programu usług społecznych, w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych oraz opracowywanie i monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 5) realizowanie innych niż usługi społeczne zadań przekazanych do realizacji centrum, w tym zadań z zakresu pomocy społecznej, w przypadku, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1;
- 6) podejmowanie działań na rzecz integracji i wspierania rozwoju wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem potencjału tej wspólnoty, w tym organizowanie działań samopomocowych, wolontaryjnych i sąsiedzkich stanowiących uzupełnienie usług społecznych (działania wspierające);
- 7) opracowywanie standardów jakości usług społecznych określonych w programie usług społecznych, w przypadku braku określenia tych standardów w obowiązujących przepisach, oraz ich wdrażanie;
- 8) podejmowanie działań na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych, w tym przez nawiązywanie współpracy z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz osobami fizycznymi i prawnymi;
- 9) gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych realizowanych na obszarze gminy tworzącej centrum oraz gminy będącej stroną porozumienia, o którym mowa w art. 10 pkt 2, lub porozumienia, o którym mowa w art. 15.

2. W celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 9, urząd gminy i inne jednostki organizacyjne gminy tworzącej centrum oraz gminy będącej stroną porozumienia, o którym mowa w art. 10 pkt 2, lub porozumienia, o którym mowa w art. 15, są obowiązane do informowania na bieżąco centrum o realizowanych usługach społecznych oraz programach, w ramach których realizowane są usługi społeczne.

Art. 14. 1. Przy wykonywaniu zadań centrum:

- 1) oferuje określone usługi społeczne wszystkim osobom uprawnionym (zasada powszechności);

- 2) ma na względzie dobro osób korzystających z usług społecznych, w szczególności potrzebę respektowania poczucia ich podmiotowości i bezpieczeństwa (zasada podmiotowości);
- 3) zachowuje standardy jakości usług społecznych (zasada jakości);
- 4) zmierza do zapewnienia usług społecznych jak najpełniej odpowiadających na potrzeby wspólnoty samorządowej, z uwzględnieniem różnych faz życia oraz sytuacji rodzin (zasada kompleksowości);
- 5) współpracuje z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz osobami fizycznymi i prawnymi (zasada współpracy);
- 6) mając na względzie potrzeby wspólnoty samorządowej, podejmuje działania zmierzające do rozszerzenia oferty usług społecznych, przy wykorzystaniu potencjału podmiotów realizujących usługi społeczne na obszarze działania centrum (zasada pomocniczości);
- 7) dąży do wzmocnienia więzi społecznych oraz integracji i rozwoju wspólnoty samorządowej (zasada wzmacniania więzi społecznych).

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1 pkt 5, odbywa się z uwzględnieniem suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Art. 15. Centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2, może realizować usługi społeczne na rzecz gminy innej niż będąca stroną porozumienia, o którym mowa w art. 10 pkt 2, po uprzednim zawarciu przez tę gminę porozumienia z gminą, która utworzyła centrum. Do porozumienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, art. 11 stosuje się odpowiednio.

Art. 16. Centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2, może realizować wyłącznie usługi społeczne i działania związane z realizacją tych usług oraz działania wspierające.

Art. 17. Dyrektor centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1, wykonuje uprawnienia i obowiązki kierownika ośrodka pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w innych przepisach określających zasady realizowania zadań przekazanych do realizacji centrum.

Art. 18. Dyrektor centrum przedstawia corocznie radzie gminy, która utworzyła centrum, sprawozdanie z działalności centrum za poprzedni rok kalendarzowy oraz przedstawia wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. W przypadku centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2, dokumenty, o których mowa w zdaniu pierwszym, przedstawia się w odniesieniu do każdej z gmin, która zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 10 pkt 2, lub porozumienie, o którym mowa w art. 15.

Art. 19. 1. Centrum realizuje usługi społeczne na zasadach i w trybie określonych w:

- 1) przepisach odrębnych, określających zasady przyznawania i udzielania usług społecznych;
- 2) ustawie oraz w programie usług społecznych.

2. Zadania niebędące usługami społecznymi centrum realizuje na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych.

Art. 20. 1. W celu integracji i wspierania rozwoju wspólnoty samorządowej, centrum opracowuje plan organizowania społeczności lokalnej.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, jest opracowywany przez organizatora społeczności lokalnej, z uwzględnieniem wniosków wynikających z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych i działań wspierających, i podlega aktualizacji w przypadku istotnej zmiany tych wniosków.

3. Plan, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) opis działań, w tym działań wspierających, służących realizacji planu;
- 2) terminy i sposób realizacji poszczególnych działań w ramach planu.

4. W przypadku centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2, plan, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje w zakresie określonym w ust. 3 w odniesieniu do każdej z gmin, która zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 10 pkt 2, lub porozumienie, o którym mowa w art. 15.

Art. 21. 1. Na podstawie wniosków wynikających z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych centrum opracowuje diagnozę potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

2. Diagnoza, o której mowa w ust. 1, jest opracowywana na okres 5 lat i podlega aktualizacji w przypadku istotnej zmiany wniosków wynikających z rozeznania, o którym mowa w ust. 1.

3. Diagnoza, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności informacje dotyczące:

- 1) potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 2) jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz osób fizycznych i prawnych, wykonujących usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, na obszarze działania centrum wraz ze wskazaniem wykonywanych przez nie usług.

4. W przypadku centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2, diagnoza, o której mowa w ust. 1, zawiera informacje w zakresie określonym w ust. 3 w odniesieniu do każdej z gmin, która zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 10 pkt 2, lub porozumienie, o którym mowa w art. 15.

5. Diagnoza, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz radzie gminy. Przed przekazaniem diagnozy, centrum przeprowadza konsultacje diagnozy ze wspólnotą samorządową.

Art. 22. Centrum jest administratorem danych osobowych przetwarzanych w celu realizacji zadań centrum.

Rozdział 4

Organizacja centrum

Art. 23. 1. W ramach struktury organizacyjnej centrum wyodrębnia się, w szczególności:

- 1) stanowisko dyrektora centrum;
- 2) zespół do spraw organizowania usług społecznych;
- 3) zespół do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej – w przypadku centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1;
- 4) stanowisko organizatora społeczności lokalnej.

2. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 1:

- 1) pkt 2 – wchodzi organizator usług społecznych oraz koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych w liczbie dostosowanej do potrzeb wynikających z uwarunkowań lokalnych;
- 2) pkt 3 – wchodzi organizator pomocy społecznej, specjaliści z zakresu pracy socjalnej, pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej.

3. W ramach zespołu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może zostać wyodrębniona komórka realizująca zadania z zakresu pracy socjalnej.

4. W ramach zespołu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, centrum zatrudnia pracowników socjalnych zgodnie z zasadami określonymi w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

5. W centrum mogą zostać wyodrębnione zespoły lub stanowiska inne niż określone w ust. 1, jeżeli potrzeba ich wyodrębnienia wynika z uwarunkowań lokalnych lub rodzaju usług społecznych lub innych zadań realizowanych przez centrum.

6. W strukturze organizacyjnej centrum nie mogą funkcjonować jednostki zapewniające pobyt całodobowy.

Art. 24. 1. Centrum kieruje dyrektor centrum.

2. Do zadań dyrektora centrum należy w szczególności:

- 1) kierowanie pracami centrum i reprezentowanie centrum na zewnątrz;
- 2) zatwierdzanie opracowywanych przez organizatora usług społecznych standardów jakości usług społecznych;
- 3) zatwierdzanie indywidualnych planów usług społecznych i ich aktualizacji;
- 4) opracowywanie rocznego planu działalności centrum;
- 5) opracowywanie sprawozdania z działalności centrum za poprzedni rok kalendarzowy;
- 6) sprawowanie zarządu mieniem centrum;
- 7) prowadzenie gospodarki finansowej centrum.

3. Dyrektor centrum może jednocześnie wykonywać zadania organizatora usług społecznych.

Art. 25. 1. Dyrektor centrum jest powoływany i odwoływany przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, która utworzyła centrum.

2. Dyrektorem centrum może być osoba, która:

- 1) ma wykształcenie wyższe;
- 2) ma co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowisku kierowniczym w podmiotach wykonujących usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1;
- 3) ukończyła specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej lub uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie zdrowia publicznego, lub ukończyła studia podyplomowe w zakresie organizacji lub zarządzania w ochronie zdrowia;
- 4) ukończyła szkolenie z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych;

- 5) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub wobec której nie wydano prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

Art. 26. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) udziela dyrektorowi centrum upoważnienia do prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach dotyczących usług społecznych określonych w programach usług społecznych, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.

2. W przypadku centrum, o którym mowa w art. 9:

- 1) ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1 – wójt (burmistrz, prezydent miasta) udziela dyrektorowi centrum upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, o ile dyrektor centrum spełnia wymogi, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 – wójt (burmistrz, prezydent miasta):
 - a) udziela dyrektorowi centrum upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących usług społecznych z zakresu pomocy społecznej przekazanych do realizacji centrum, o ile dyrektor centrum spełnia wymogi, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - b) może udzielić dyrektorowi centrum upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących innych niż określone w lit. a usług społecznych przekazanych do realizacji centrum, o ile realizacja tych usług wiąże się z wydawaniem decyzji administracyjnych.

3. W przypadku niespełniania przez dyrektora centrum wymogów, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących usług społecznych z zakresu pomocy społecznej wójt (burmistrz, prezydent miasta) udziela w przypadku centrum, o którym mowa w art. 9:

- 1) ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1 – organizatorowi pomocy społecznej;
- 2) ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 – pracownikowi centrum, który spełnia wymogi określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

4. Na wniosek dyrektora centrum upoważnienia, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 – wójt (burmistrz, prezydent miasta) może udzielić dodatkowo innemu pracownikowi centrum;
- 2) ust. 2:
 - a) pkt 1 – wójt (burmistrz, prezydent miasta) może udzielić dodatkowo innemu pracownikowi centrum zatrudnionemu w zespole do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej,
 - b) pkt 2 – wójt (burmistrz, prezydent miasta) może udzielić dodatkowo innemu pracownikowi centrum.

Art. 27. 1. Do zadań organizatora usług społecznych należy w szczególności:

- 1) organizowanie usług społecznych realizowanych przez centrum;
- 2) prowadzenie na bieżąco rozeznania:
 - a) potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych,
 - b) potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie organizowania usług społecznych;
- 3) podejmowanie działań w celu rozwijania oraz koordynacji lokalnego systemu usług społecznych, w tym nawiązywanie współpracy z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz osobami fizycznymi i prawnymi, wykonującymi usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, na obszarze działania centrum;
- 4) opracowywanie standardów jakości usług społecznych określonych w programie usług społecznych, w przypadku braku określenia tych standardów w obowiązujących przepisach.

2. Organizator usług społecznych kieruje zespołem, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2.

Art. 28. Organizatorem usług społecznych może być osoba, która:

- 1) ma wykształcenie wyższe;
- 2) ma co najmniej 2-letnie doświadczenie na stanowisku kierowniczym w podmiotach wykonujących usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1;
- 3) ukończyła szkolenie, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 4;
- 4) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub wobec której nie wydano

prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

Art. 29. Do zadań koordynatora indywidualnych planów usług społecznych należy, w szczególności:

- 1) przeprowadzanie rozpoznania indywidualnych potrzeb osoby zainteresowanej skorzystaniem z usług społecznych określonych w programie usług społecznych, zwanego dalej „rozpoznaniem indywidualnych potrzeb”;
- 2) opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych i ich aktualizacji;
- 3) monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 4) koordynowanie usług społecznych udzielanych w ramach indywidualnych planów usług społecznych;
- 5) przeprowadzanie z osobami objętymi indywidualnymi planami usług społecznych rozmów podsumowujących realizację tych planów.

Art. 30. Koordynatorem indywidualnych planów usług społecznych może być osoba, która:

- 1) spełnia wymogi przewidziane do wykonywania zawodu pracownika socjalnego;
- 2) ma co najmniej 2-letnie doświadczenie w świadczeniu pracy socjalnej;
- 3) odbyła szkolenie z zakresu opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 4) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub wobec której nie wydano prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

Art. 31. 1. Do zadań organizatora pomocy społecznej należy w szczególności organizowanie wykonywania przez centrum zadań z zakresu pomocy społecznej.

2. Organizatorem pomocy społecznej może być osoba, która:

- 1) spełnia wymogi, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub wobec której nie wydano prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne

w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

3. Organizator pomocy społecznej kieruje zespołem, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3.

Art. 32. Do zadań organizatora społeczności lokalnej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie na bieżąco rozeznania:
 - a) potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających,
 - b) potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających;
- 2) opracowywanie, w oparciu o wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających, planu organizowania społeczności lokalnej i jego aktualizacji oraz realizacja tego planu;
- 3) podejmowanie działań w celu aktywizacji wspólnoty samorządowej, w szczególności organizowanie działań wspierających;
- 4) inicjowanie innych niż określone w pkt 3 działań zmierzających do wzmocnienia więzi społecznych i integracji wspólnoty samorządowej;
- 5) współpraca z podmiotami prowadzącymi na obszarze działania centrum animację lokalną lub inne formy pracy środowiskowej.

Art. 33. Organizatorem społeczności lokalnej może być osoba, która:

- 1) ma wykształcenie wyższe;
- 2) ma co najmniej 2-letnie doświadczenie w zakresie prowadzenia animacji lokalnej lub innych form pracy środowiskowej, w tym pracy ze społecznością lokalną;
- 3) uzyskała II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny w zakresie specjalności praca socjalna ze społecznością lokalną lub odbyła szkolenie z zakresu organizacji społeczności lokalnej;
- 4) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub wobec której nie wydano prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

Art. 34. 1. Szkolenia, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 4, art. 30 pkt 3 i art. 33 pkt 3, organizują regionalne ośrodki polityki społecznej.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, minimum programowe i wymiar zajęć dydaktycznych realizowanych w ramach szkoleń, o których mowa

w art. 25 ust. 2 pkt 4, art. 30 pkt 3 i art. 33 pkt 3, oraz wymagania dotyczące kadry dydaktycznej prowadzącej te szkolenia, kierując się koniecznością odpowiedniego przygotowania dyrektora centrum, organizatora usług społecznych, koordynatora indywidualnych planów usług społecznych oraz organizatora społeczności lokalnej do wykonywania zadań wynikających z ustawy.

Rozdział 5

Zasady realizowania programów usług społecznych przez centrum

Art. 35. Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych, zwane dalej „kwalifikowaniem”, odbywa się za pośrednictwem centrum, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego, zwanych dalej „wnioskodawcą”.

Art. 36. 1. Kwalifikowanie oraz ustalanie opłaty za usługi społeczne, jeżeli program usług społecznych przewiduje opłatę za określone w nim usługi społeczne, odbywa się na podstawie złożonych przez wnioskodawców oświadczeń o spełnieniu określonych w programie usług społecznych warunków do korzystania z tych usług oraz o uprawnieniu do ulg w opłacie za usługi społeczne.

2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. Centrum może zwrócić się do wnioskodawcy o udokumentowanie, w sposób wskazany w programie usług społecznych:

- 1) spełniania przez osobę zainteresowaną określonych w programie warunków niezbędnych do jej zakwalifikowania, w tym informacji o sytuacji życiowej, zdrowotnej, rodzinnej i materialnej;
- 2) uprawnienia do ulg w opłacie za usługi społeczne.

Art. 37. 1. Zakwalifikowanie osoby zainteresowanej może zostać poprzedzone przeprowadzeniem przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, w porozumieniu z wnioskodawcą, rozpoznania indywidualnych potrzeb.

2. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb obejmuje rozmowę z wnioskodawcą mającą na celu:

- 1) przedstawienie przez wnioskodawcę potrzeb w zakresie usług społecznych;
- 2) ustalenie rodzaju usług społecznych, z których korzysta osoba zainteresowana, oraz form i trybu korzystania z tych usług;
- 3) ocenę zasadności i możliwości udzielenia osobie zainteresowanej usług społecznych objętych wnioskiem oraz podjęcia działań wspierających osobę zainteresowaną, z uwzględnieniem wniosków wynikających z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 4) poinformowanie o opłacie za usługi społeczne określone w programie usług społecznych, osobach uprawnionych do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokości tych ulg.

3. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb przeprowadza się w siedzibie centrum.

Koordynator indywidualnych planów usług społecznych może przeprowadzić rozpoznanie indywidualnych potrzeb w miejscu, w którym przebywa osoba zainteresowana.

Art. 38. 1. Na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb koordynator indywidualnych planów usług społecznych, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, może opracować indywidualny plan usług społecznych, wskazujący usługi społeczne odpowiadające na potrzeby osoby zainteresowanej określone w programie lub programach usług społecznych, lub przekazać wniosek do rozpatrzenia przez:

- 1) zespół lub stanowisko w centrum lub
- 2) urząd gminy lub inną jednostkę organizacyjną gminy

– jeżeli usługi społeczne objęte wnioskiem mieszczą się w zakresie usług społecznych realizowanych przez ten zespół, stanowisko, urząd gminy lub inną jednostkę organizacyjną gminy.

2. Indywidualny plan usług społecznych opracowuje się w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie lub programach usług społecznych, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie niekrótszym niż 3 miesiące.

Art. 39. 1. Indywidualny plan usług społecznych zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie usług społecznych, określonych w programie lub programach usług społecznych, odpowiadających na potrzeby osoby zainteresowanej;
- 2) sposób realizacji indywidualnego planu usług społecznych, w szczególności wskazanie harmonogramu realizacji usług społecznych, podmiotów wykonujących te usługi oraz miejsca ich wykonywania.

2. Indywidualny plan usług społecznych może zawierać określenie działań wspierających osobę zainteresowaną.

Art. 40. Indywidualny plan usług społecznych opracowuje się w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w art. 35, na okres niezbędny do realizacji usług społecznych wynikających z rozpoznania indywidualnych potrzeb, nie dłużej jednak niż na rok.

Art. 41. 1. Indywidualny plan usług społecznych jest zatwierdzany przez dyrektora centrum. Do zatwierdzania indywidualnych planów usług społecznych dyrektor centrum może upoważnić organizatora usług społecznych.

2. Indywidualny plan usług społecznych może być aktualizowany przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, w szczególności w przypadku zmiany potrzeb osoby korzystającej z usług społecznych lub przyjęcia przez gminę nowego programu usług społecznych. Do aktualizacji indywidualnego planu usług społecznych stosuje się przepis ust. 1.

Art. 42. 1. Kwalifikowanie oraz ustalanie opłaty za usługi społeczne, jeżeli program usług społecznych przewiduje opłatę za określone w nim usługi społeczne, odbywa się w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z programu usług społecznych i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

2. Kwalifikowanie odbywa się z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację programu usług społecznych.

3. Odmowa zakwalifikowania wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Art. 43. 1. Jeżeli program usług społecznych przewiduje opłatę za określone w nim usługi społeczne, osoby zakwalifikowane wnoszą opłatę na rachunek bankowy centrum, w wysokości i terminie ustalonym przez centrum na podstawie programu usług społecznych.

2. W przypadku niewniesienia opłaty, o której mowa w ust. 1, w całości albo w części, wydaje się decyzję administracyjną o obowiązku uiszczenia opłaty. Decyzja określa wysokość należności z tytułu opłaty oraz termin jej uiszczenia.

3. Należność z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 1, podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 44. 1. Rezygnacja z korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych wymaga poinformowania dyrektora centrum. Jeżeli program usług społecznych przewiduje opłatę za określone w nim usługi społeczne,

rezygnacja nie zwalnia z ponoszenia opłaty za usługi społeczne, z których osoba miała prawo korzystać do dnia złożenia rezygnacji.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor centrum może zwolnić w całości albo w części osobę, o której mowa w ust. 1, z ponoszenia opłaty za usługi społeczne, z których miała ona prawo korzystać do dnia złożenia rezygnacji.

Art. 45. 1. Realizacja indywidualnego planu usług społecznych jest na bieżąco monitorowana przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, który opracował ten plan.

2. Po zakończeniu realizacji indywidualnego planu usług społecznych koordynator indywidualnych planów usług społecznych przeprowadza z osobą objętą indywidualnym planem usług społecznych rozmowę podsumowującą realizację tego planu.

3. Na podstawie informacji uzyskanych w toku monitorowania realizacji indywidualnego planu usług społecznych oraz rozmowy podsumowującej koordynator indywidualnych planów usług społecznych sporządza opis przebiegu i rezultatów tego planu. Opis dołączany jest do akt sprawy.

Art. 46. 1. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 6 miesięcy, dokonuje podsumowania realizacji indywidualnych planów usług społecznych i przedstawia to podsumowanie dyrektorowi centrum oraz organizatorowi społeczności lokalnej.

2. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 3 miesiące, organizuje spotkanie koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych, służące omówieniu realizacji indywidualnych planów usług społecznych oraz współpracy z wykonawcami usług społecznych, o których mowa w art. 7 ust. 2. W spotkaniu mogą uczestniczyć, na zaproszenie organizatora usług społecznych, przedstawiciele wykonawców usług społecznych.

Art. 47. Wykonywanie czynności związanych z opracowywaniem, aktualizowaniem, monitorowaniem oraz podsumowaniem realizacji indywidualnego planu usług społecznych jest formą pracy socjalnej.

Art. 48. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowań w indywidualnych sprawach dotyczących usług społecznych określonych w programie usług społecznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).

Art. 49. Czynności polegające na:

- 1) kwalifikowaniu,
- 2) prowadzeniu rozpoznania indywidualnych potrzeb,
- 3) opracowywaniu indywidualnych planów usług społecznych

– może wykonywać wyłącznie centrum i nie mogą one zostać powierzone innemu podmiotowi.

Art. 50. 1. Centrum przetwarza określone w programie usług społecznych dane osobowe, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) wnioskodawców,
- 2) osób korzystających z usług społecznych określonych w programie usług społecznych oraz członków ich rodzin

– w zakresie niezbędnym do realizacji zadań centrum wynikających z ustawy.

2. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom technicznym i organizacyjnym uniemożliwiającym:

- 1) nadużycia w wykorzystywaniu tych danych, w szczególności przetwarzanie ich niezgodnie z celem lub udostępnianie osobom nieuprawnionym do ich przetwarzania;
- 2) zmianę, utratę, uszkodzenie lub zniszczenie tych danych.

3. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, zabezpiecza się w sposób odpowiedni do zagrożeń i ryzyka wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 2, w szczególności biorąc pod uwagę, czy dane osobowe przetwarzane są w sposób zautomatyzowany czy w sposób inny niż zautomatyzowany, oraz uwzględniając zapewnienie kontroli nad tym, jakie dane osobowe, kiedy i przez kogo były przetwarzane.

4. Osoby przetwarzające dane osobowe, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do zachowania ich w poufności.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach**Art. 51–75.** (pominięte)²⁾

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i przepis końcowy

Art. 76. W okresie roku od utworzenia centrum usług społecznych do opracowywania:

- 1) programu usług społecznych przyjmowanego w gminie, która utworzyła centrum usług społecznych, lub gminie będącej stroną porozumienia, o którym mowa w art. 10 pkt 2, nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 5 ust. 2;
- 2) planu organizowania społeczności lokalnej, o którym mowa w art. 20 ust. 1, nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 20 ust. 2.

Art. 77. W okresie roku od zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 15, do opracowywania:

- 1) programu usług społecznych przyjmowanego w gminie innej niż będąca stroną porozumienia, o którym mowa w art. 10 pkt 2, nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 5 ust. 2;
- 2) planu organizowania społeczności lokalnej, o którym mowa w art. 20 ust. 1, w zakresie odnoszącym się do gminy innej niż będąca stroną porozumienia, o którym mowa w art. 10 pkt 2, nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 20 ust. 2.

Art. 78. W okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy:

- 1) dyrektorem centrum usług społecznych może być osoba, która nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 4;
- 2) organizatorem usług społecznych może być osoba, która nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 28 pkt 3;
- 3) koordynatorem indywidualnych planów usług społecznych może być osoba, która nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 30 pkt 3;
- 4) organizatorem społeczności lokalnej może być osoba, która nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 33 pkt 3.

²⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 lutego 2026 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 165).

Art. 79. Rada Ministrów raz na 3 lata przedkłada Sejmowi i Senatowi informację o realizacji ustawy.

Art. 80. Ilekroć w przepisach odrębnych jest mowa o:

- 1) ośrodka pomocy społecznej, należy przez to rozumieć centrum usług społecznych,
- 2) kierownika ośrodka pomocy społecznej, należy przez to rozumieć dyrektora centrum usług społecznych

– jeżeli centrum usług społecznych powstało w wyniku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej.

Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.